

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălătatate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei archidieceșane, Sibiiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refuză. — Articlii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiiu, 10 Februarie v.

Conferența ierăși ocupă locul congresului în diaristică și e probabil că în cele din urmă ea va rămâne deasupra. Bismarck vorbește în discursul său numai de conferență. El trebuie să are informațiuni sigure și știe ce vorbește.

Dar în sfârșit Europa nu-și sfarmă mult capul, cum are a se chema întrunirea diplomatică. Conferență sau congres? Europa și sfarmă capul cu cestiunea prealabilă, că fi-va și dacă va fi, ce va eși din acea întrunire? pace sau resbel?

Guvernul austro-unguresc a început în Sâmbăta trecută a da esplanările sale asupra acestei întrebări. Într'un consiliu de ministri sub presiunea monarhului a fost vorbă serioasă de un credit extraordinar pentru afaceri de administrațiune militară. Oficioșele domolesc însemnătatea consiliului ministerial prin neînșinătatea cifră a cerutului credit, de cinci-deci, după alte șese-deci până la 100 milioane. Oficioșele dic: pentru o mobilizare suma aceasta e cu mult prea mică; vorba pôte să fie așa dară numai de o „mobilizare diplomatică”, pentru ca să dea pond propunșilor de pace să va face conferența reprezentantului monarhiei, contele Andrassy.

Situațiunea ni se pare cu mult mai serioasă decât să credem în serioșitatea celor ce sînt dispuși a face șagă cu mobilizările diplomatice. În orient se jôcă un joc, pe care nu-l putem cunoșce fără l putem presimți. Pretensiunile Rușilor, armările și concentrările lor în România, condițiunile cele aprôpe insuportabile de pace, tratarea României și a Serbiei din partea rusescă, armările pe întrecute a Italiei, enunțațiunea lui Bismarck, agitațiunea Angliei, tôte aceste și altele câte se țin de aceste fac creerii cugetătorului serios vertegiu, și nu admit po-

sibilitatea unei mesuri pe jumătate cum ar fi o „mobilizare diplomatică”.

Situațiunea astăzi este a pune tot în joc din partea Austro Ungariei, dacă voiesce a juca un rol decisiv la conferență și încă cu risicul de a perde, risic, de care n'avea a se teme, dacă guvernul ei era mai prevedătoriu pe timpul când Bratianu era în Sibiiu; sau — de a ne da pace și a lăsa desvoltarea evenimentelor pe cum am lăsat-o până acum.

Berlinul, ori câte s'ar dice, nu ne este amic sincer, Italia, o repetim, nu are interese identice cu noi, Rusia ne ține ađi cu nenumărate armate de trei laturi ca în clesce — și noi să demonstrăm numai „diplomaticesce!”

Ținem dară, că o întreprindere cum dic oficioșele ar fi iluzorie, mai mult, tocma ea ne ar puté aduce resbelul în spate luând Rusia, bine pregatită, gluma noastră în serios.

Pôte că astfel cugetă și cislaitanii și pentru acesta ei se codesc a vota creditul.

Însă se pôte să avem unde-va aliați și atunci situațiunea este cu totul alta. N'am scî unde. Dar să dicem că-i avem și atunci, dacă e vorba de mobilizare, nu pôte fi decât serioasă, căci Rusia de sigur va pune condițiuni neacceptabile în conferență, cămatelor sale.

În cazul acesta putem dice cu Bismarck că resbelul ruso-turc s'a sfârșit dară se începe, pregătit de conferență, altul, care si va primi numele tocmai din conferență.

De pe câmpul de resbel.

Comandantul suprem al armatelor ruse din Turcia europenă a emis la 5 a. l. c. următoriu ordin de ȳ:

„Viteji comandanți și luptători ai armatei mie incredințată!”

Când a-ți trecut Balcanii, v'am cerut cu tótă obosirea vóstră noi silințe, și voi nu a-ți mers, ci a-ți sbu-

rat; într'un restimp mai puțin de o lună, v'ați întins pe tótă Turcia, și a-ți înaintat până sub zidurile Constantinopolei.

„În cale a-ți sfărâmat ca și în trecut, tótă armata turcescă la Galipol, i-ați luat tótă artileria punând mâinile în sbor pe a dóna reședință a inimicului, pe Adrianopol, și a-ți apărut pe ȳrmii mării Negre, Marmara și a mării Egee. Înamicul nu v'a resistat, ci și-a plecat capul nefericit; el a consimțit la tôte pretensiunile nóstre, și eu v'am oprit. Aceste rezultate strălucite și neauđite s'au obținut nu numai prin bărbăția și bravura vóstră fără esemplu, ci cu deosebire prin abnegațiunea nemăsurată, în a suferi tôte fatigele și neajunsurile.

„Pe voi nu v'au reținut noróele, timpurile rele, nici trecerea apelor prin apă până la piept, nici înghețurile și răcéla. Nu aflu cuvinte spre a vę mulțăm vitejilor, de la cel mai bătrân șef până la cel din urmă om de tun. Toți v'ați implinit datoriu cu sântenie, a-ți suportat tot ce pot eroii. Pausați acum, și vę gătiți a vę reîntórcé acasă cu glorie; „dacă însă inimicul gândesce a nu subsemna pacea, cea pretinsă de noi, — atunci fiți gata a-i severși deplin.”

„În cursul repausului însă dovediti, că vitejii ruși, cari și caută rivalii în luptă cu onóre, știu să fie și modele de ordine și sprijine sigure pentru locuitorii pacinici, de ori-ce naționalitate și confesiune, pentru onórea și averea lor; arătați-mi că nu sînt nici casuri singuratice, cari să pótă arunca cea mai mică pată pe noua glorie obținută cu sänge și sudóre.”

Nicolae.

Revista politică.

Diarele din Budapesta și Viena aduc scirea despre un consiliu mini-

sterial ținut în Viena sub presiunea monarhului, la care au luat parte și ministrii Tisza și Széll. „N. fr. Pr.” spune despre-acest consiliu: La conferența de astăzi de sub presiunea Majest. S. au participat ministrii austriaci, unguresci și ministrii comuni. Conferența a durat de la 1 până la 6 ore după améđi. Ea a decis a se impuțernici contele Andrassy a face delegațiunilor propunerea, prin carea să se cêră un credit de o sumă până acum nedeterminată, a bună samă, de 60 milioane pentru erogatiuni încă nespecificate anumit ale administrațiunei de resbel. Cu acea ocașiune s'a accentuat, că creditul nu se pretinde în realitate, ci se tratéză mai mult de o mobilizare diplomatică. Bar. Hoffmann la finea conferenței a precizat impuțernicirea așa, că Andrassy merge la conferență (din Baden-Baden), investit cu încrederea monarhului și a corpurilor reprezentative, spre a reprezenta punctul de mănecare: că sînt unele puncte, sub care Austro-Ungaria-ar începe lupta între impregiurări relativ mai favorabile, de cum sînt impregiurările între care ar fi constrinsă la luptă. Contele Andrassy a ascurat că, dacă i se va vota creditul, va fi în stare de a ascură nașă fie acoperit prin încrederea corpurilor reprezentative, pentru ca să pótă pași cu tótă securanța (assurance). La conferență se va trata mai cu deosobire de Bulgaria. Austro-Ungaria trebuie să se opună unei ocupațiuni îndelungate (a Bulgariei) din partea trupelor rusesci. Acesta este un punct, care Austro-Ungaria nu pôte să-l sufere. Retrocederea Basarabiei și cestiunea Dardanelor ar fi pentru Austro-Ungaria de mai puțin interes. Neutralitatea Italiei este ađi secură, Germania și dacă nu va da activ ajutoriu va păstra o neutralitate binevoitoare. La sfârșit a accentuat că nu va întretința creditul la nici un cas, pentrucă la o mobilizare reală și așa

FOIȚA.

Adam și Eva.

(Poveste de Simionăș Ripénu.)

I.

În satul Mărăcini erau 50 de fumuri. Er' un fum eșia dela o părechie de ómeni, adecă de la un bărbat și de la o femeie. Numele bărbatului, dacă tocma vreți să'l sciți, a fost Tóder, iară al femeii Ana. De la acești doi ómeni nu eșia în tôte ȳilele fum, pentru că n'avea de unde. Ei încă de copii au fost sêraci. Și când le-a cântat popa „Isaia dântuesce” tótă bogăția lor au dus'o la biserică. Vorbă scurtă: hainele de pe trup și două inimi învăpăiate de dragoste, era averea cu careși începură vieța casnică. Ba mai aveau încă ce-va. Amédoi aveau câte 2 brațe sănătóse, bune pentru ori-ce lucru de sêma lor. Apoi badea Tóder mai avea încă ce-va, pentru care era în mare cinste la Mărăcineni. El avea un glas numai ca a lui.

Popa Niculae, la care badea Tóder fusese diac din copilărie până pe vremea insurătórei, era omul lui Dum-

neđu. El învățase pe badea Tóder să cânte popesce și să cetéscă din Psaltire. Cum să nu, când badea Tóder ca băiat cânta așa de frumos, încât preutésa Popei Niculae, de câte ori cânta Tóder de cele popesci, totdeuna se implea de duióșie și lăcrema. Așa glas avea badea Tóder ca slugă la Părintele Niculae. Glasul cel „frumos” și procopséla dobéndită de la Părintele Niculae au făcut din sluga Popii, diac la biserică. Când cânta el la biserică nu era nimene care să nu-și doréscă un fecior cu glas ca a lui Tóder-diacu.

Așa dară badea Tóder, când s'a insurat era diac.

Cu două brațe harnice și cu o gură de diac vestit numai nu muri de fóme. De nu plóuă picură.

Dacă nu ești popă, apoi lucru cel mai cinstit într'un sat ca satul Popei Niculae, este să fi diac. Popa fără diac e ca nunta fără lăutari.

„Nu-i poménă nici ospéț, la care diacul să nu stee în fruntea mesei, lângă Popa, și să nu mănânce cu Popa dintr'un blid. Iar diecița este cea diatáu femeie după preutésa. Preutésa lângă Popa și diecița lângă diac —

fruntea satului, sufletul veseliei”. — Așa dicea badea Tóder cătră lelea Ană când erau miri. Și lelea Ană salta de bucurie. Nime nu aștepta așa de cu sete ca dênșă să se vedă odată diecița. „Dómne cum o să fiu de cinstită, cum o să me slăvescă tôte fetele, cum o să scap de necas, să am și eu casă și mész — eu, fruntea satului alătura cu bărbatul meu și cu Părintele...” și dicea adese ori Ană, care credea că tot ce sbórá e de mănecare.

În satul Mărăcini, unde era Popă Părintele Niculae și Tóder diac, ómenii erau cam ciudați. Ei togma pe vremea când Tóder putea să dică cu drept cuvênt cătră Ană: „tu ești a mea”, iar Ană cătră Tóder: „și tu al meu” încetară cu ospețele, iar de pomeni se faceau că uită.

Popa a spus în diua cununii lui Tóder cu Ană, că se începe postul mare. Dară lui Tóder și Anei nu le trecu prin minte că vorba Părintelui cu postul cel mare este o prorocie pentru dênșii. Ómenii din sat în ciuda lui Tóder nu se înbolnăviră nici muriră câtă-va vreme.

Și apoi nu-i nimic mai neplăcut pentru un diac cu nevéstă ténéră, ca

atunci când în coș n'au ce căuta gărgărițele și furnicile, iar cât despre nunți, ómesteni, masle și îngropăciuni ómenii se culcă pe ceea-laltă ureche.

Tóder cu Ana se aveau dragi peste mész. Dară dragostea cu lipsa nu se au bine laolaltă. De când lumea ele se tot cêrtă. Și, unde intră lipsa pe ușă, dragostea, dacă nu o pôte alunga, trebuie să iase pe feréstă. Ori una ori alta. Amédoúe nu se potri-vesc multă vreme.

Cu Tóder și cu Ana intrară în casă dragostea și lipsa un'a după alta.

La început dragostea nici că vrea să scie de lipsă. Cu vreme însă lipsa începú a se roscoboia în tótă casa diacului, până ajunse la locul cel mai cinstit, după mész.

Iară Tóder și Ana aveau două rînze numai ca ele. Și apoi rînzele din firea ei este prietină cu lipsa. Rînzele badei Tóder și a lelei Ane se pusără și ele pe lângă lipsă ca să-i spriginéscă și întărescă domnia și puterea. Tóder și Ana încă se puseră pe gânduri. — De dragoste cum nu le era drag! Ei o purtau tot în sin și o guguleau în tot chipul ca să-i facă

nu este îndestulitoriu. Un cas de precedentă este creditul aplaciat în vara trecută, care nu s'a întrebuințat. Conteles Andrassy a repetit, că voiesce o politică pacinică; lui i este numai să arate, că Austro-Ungariei nu-i pot fi toate pe voiă și că a sosit timpul să aducă aminte Rusiei de promisiunile sale.

Cislaitanii se arată precăt putem sci din diare neaplecați cătră votarea creditului.

„Polit. Corresp.” comunică o corespondență din București cu datul 12 Febr. de cuprinsul:

„Nimic nu probază mai bine desparajunea publicului, în privința retrocederei Basarabiei, ca scrisoarea deschisă a colonelului I. Alecsandri, vechiu diplomat, adresată principelui Gorciakoff, publicată în „le Constitutionnel”, și tradusă îndată de cătră principalele diare din București.*) Acastă scrisoară a produs aici o adevărată senzațiune.

„Ieri, senatorul și fostul președinte al consiliului de ministri, I. Manolache Costache Iepureanu, cu ocaziunea unei interpelări a d-lui D. Sturza, a apostrofat pe d. Ioan Brătianu, dîcîndu-i: Ne-ai spus în tot-dé-una, că, de și ești un om mic, totuși împăratul Alecsandru nu ți-a refuzat nici-odată nimic; ei bine! pentru ce atunci d-ta, Benjamin și copilul răsfățat al puternicului Monarch, n'ai luat moțiunea identică, votată de ambele Corpuri legiuitoare în unanimitate, contra retrocederei Basarabiei, pentru a o aduce la St. Petersburg, și a scăpa astfel țara? Nu vă puteți aștepta nici-odată la răspunsul ce ilustrul d. I. Brătianu a dat la această cestiune. Eță acest răspuns făcut prin intrerupțiune: „Da, să mă duc la St. Petersburg, pentru ca să mă trimită în Siberia!...” Se înțelege de sine că această intrerupțiune nu va figura în procesul-verbal al acestei ședințe. D. Cogălniceanu, fiindu-i rușine de a mărturisii rolul ce Rusia a creat acestui guvern, declară, provocând un ris general, că „dacă guvernul n'are conștiință, într'un mod oficial, de condițiunile armistițiului, cauza este, că curierul ce s'a expedit din Adrianopol, n'a sosit încă.”

Când lucrurile au ajuns aci, puteți să vă închipuiți, care este pozițiunea acestui guvern, ale cărui triste espediente nu pot să mai înșele pe nimeni. Dacă n'a fost un vot de blam cauza este, că nimeni nu voiesce ca să ia succesiunea cabinetului actual. Lumea găsesce estraordinar, că Principele Carol nu chiamă omeni serioși și nu face apel la bărbați ca principele Dim. Ghica, general Florescu, B. Boerescu, Cantacuzino, etc., făcînd ast-fel să prevaleze politica occidentală, conform dorinței, îndestul de clar manifestată de națiune, în loc de a lăsa puterea în mâinile unor omeni, cari cred că se

*) Veți și Nr. 15 „T. R.”

dile bune, și să o țină la ei pe vecie. Dar lipsa din casă, de după mesă se uita urît la ei, ca și cum ar fi voit să-i mănânce de vii. Apoi neimpăcatele rînze, aprôpe de sinul cu dragostea făceau dîle fripte vecinei lor. Rînzele și lipsa luară la gônă pe biéta dragoste. Norocul ei că Tôder și aduse aminte de ce-va, ca să-i vină într'ajutoriu.

El, cum sta așa pe gânduri, se uită la nevastă și apoi la sine, și iară la nevastă și de la nevastă ieră la sine. Iar cum se uita el așa acum la nevastă, acum la sine, vedu că pe lângă glasul de diac mai are ce-va atât el cât și soția lui. Atunci i rise inima, și dragostea se înveseli. „Două brațe sănătoșe, totdeauna pot hrăni o gură. Așa dișe Tôder în gândul seu.

„Scii ce Ană?” dișe el nevastei. „Nici Popa nu trăiesce numai din popie, și nici diacul din diecie. Popa lucră, preotésa lucră, toți omenii din sat lucră, dacă vreau să aibă ce băga în gură. Hai să facem și noi ca ei. Că de sănătoși, — slavă Domnului; iar lucrul nu ni urît.”

(Va urma.)

pot reabilita, întrebîndu-se adî injuria în contra Rusiei, după cum au întrebuințat până acum în contra puterilor Occidentului.”

Discursul principelui Bismarck în cestiunea orientului.

„Nu pot tăgădui, că la cea dintăiu interpeleție m'am indoit de pot răspunde sau nu, pentru că nu am mai multe de diș, de căt ceea ce sînt deja cunoscute din desbaterile parlamentului englez. Dacă răspund totuși, o fac, pentru că unii ar pute conchide că am multe de „retăcut” și o asemenea impresie ar fi fost neliniscitoare. Răspund deci mai cu sémă pentru că ved din întemeierea interpeleției, că politica germăna pôte să-și urmeze fără stănjînire drumul ei până acum pentru a corespunde majorității parlamentului.

Armistițiul încheiat acum, dă armatei rusești o poziție conecșă de la Dunăre până la marea Marmara, avînd drept basă cetățile de pe Dunăre, — lucru foarte însemnat, care n'a fost contestat din nici o parte. Tot odată s'au încheiat ore-cari preliminare de pace, pe cari le recapituliez, pentru a lega de ele întrebarea, dacă participă la acestea și interese germăne.

Ce s'atinge de constituirea Bulgariei, ea e astădi alt-fel hotărnicită de cum fusese prin conferența de la Constantinopol; dar această nouă hotărnicire nu are atăta greutate, în căt să amenințe pacea Europei. Constituția Bulgariei va fi asemănătoare cu cea a Sêrbiei înainte evacuării Belgradului și a altor locuri întărite.

Stipulațiunile, în puterea cărora armata rusească are să petreacă în Bulgaria, nu sînt formulate în mod precis, deci e afacerea puterilor semnatare, ca să determine mai esact această măsură.

Neatêrnarea Muntenegrului, României și Sêrbiei, asemenea și poziția, ce se va crea Bosniei, Erzegovinei și celor-lalte provincii turcesci, nu ating interesele Germaniei în așa mod, încât prin ele să se primejduiască bunele relații cu puterile vecine.

Pe cînd, pe de altă parte, privește pe beligeranți; întru căt e teritorială, va privi asemenea și pe puterile semnatare.

Asupra cestiunii Dardanelor s'a răspîndit cu mult mai multă nelinisce, de cum e justificată prin posibilitatea faptică. Cestiunea Dardanelor are o însemnătate foarte mare, dacă e vorba de-a încredința în alte mâni cheia Bosforului sau de a hotărî, ca Rusia singură să deschida sau să închidă după plac Dardanelele.

Tôte celelalte stipulațiuni însă, vor privi mai mult vremea de pace de căt cazul unui resboiu și atunci întrebarea principală va fi, dacă cel ce e în posesiunea cheii Dardanelor e vrăjmaș Rusiei sau Angliei. În cas de pace însă stipulațiunile tractatului, ce se va stabili, nu pot avé însemnătatea, ce li se dă, pe cătă vreme Dardanelele vor fi în mâni neatêrnate de Rusia.

Pentru locuitorii țermurilor Mediteranei pôte fi de ore care interes, dacă flota rusească are sau nu dreptul de a trece prin Dardanele în timp de pace sau de a se arêta acolo. Dar întrebarea, dacă în vreme de resboiu pot trece corăbiile de resboiu prin Dardanele și dacă posesiunea Dardanelor va trece în alte mâni, e cu totul alt-ceva. Dar această conjectură nu s'a prezentat încă în situația actuală.

Acum voi să arêț greutatea intereselor, din care s'ar pute nasce un resboiu, după ce cel ruso-turcesc a ajuns la capăt. Cred că stipulațiunile asupra Dardanelor în privirea corăbiilor de resboiu sînt mai pușîn însemnate de căt cele ce privesc „negotul.” Aici e interesul cel mai mare al Germaniei în Orient, ca drumurile pe apă a strămtorilor precum și Dunărea de la Marea Nêgră în sus să fie libere, ca și până acum. E sigur cum că într'astă privință vom isbuti, după cum ne asigură o comunicare oficială venită din Petersburg, care în punctul acesta se referă pur și simplu la tratatul de la Paris.

Interesul ce l'avem pentru o poziție mai bună a creștinilor din Turcia este al doilea mai pușîn direct, dar omenesște indi-

rect, pe care Germania l'are în afacerile Orientului.

A doua parte a interpeleției privesce atitudinea ce a luat-o și va lua-o Germania față cu aceste împregiurări. Cu privire la atitudinea, ce am luat-o, nu vă pot comunica nimic pentru moment, căci abia de adî diminișăm sîntem oficial în posesiunea actelor, la care ne-am referat. Ele sînt aprôpe acelși, pe care le scim „prin bună voința altor guverne.” Aceste vor fi supuse conferenței ca material, vor forma însă mai întăiu obiectul unui schimb de păreri între guverne.

Tot ce va fi o schimbare a tractatului de la 1856, va fi supus sancțiunei puterilor semnatare. Dacă această nu se va întempla, atunci tot încă nu urmêză necesitatea unui nou resboiu, dar în ori ce cas o stare, care ar trebui evitată în interesul Europei.

Admit bună ore ipotesa, că la conferența nu s'ar pute stabili o unire asupra celorla, ce trebuie să se întemple, că puterile cari au mai cu sémă interes de-a contrașice stipulațiunile Rusiei, ar dișe: Nu ne convine la moment, de a purta resboiu pentru această, dar înțelegem nu sîntem: ne rezervăm hotărîrea noastră pentru mai târziu.

Acastă ar fi o stare de lucruri, care nu i ar pute conveni politicei rusești. Acastă politică ar pute dișe cu drept cuvînt: Nu vom să ne espunem unei încurcături turcesci la fie-care de ce, doșzeci de ani, dar nici putem dori ca să substituim acestei încurcături la fie-ce de ce douăzeci de ani o complicație austro-engleză. După cum cred e în interesul Rusiei de a veni la o învoială și a nu amâna lucrul neînvoit pe alte vremi pôte mai pușîn favorabile.

Ca Rusia să fie plecată, a cere prin resboiu recunoscerea schimbărilor, pe cari le crede necesare, este o eventualitate, probabil esclusă. Rusia, neputînd căpêta consentimentul celor-lalți semnatari ai tractatului de la 1856, s'ar mulțami cu gândirea: „Beati possidentes.”

Mai vine încă o întrebare.

Cei cari sînt nemulțamiți cu stipulațiunile rusești și cari au interese într'adevăr proprii materiale, fi vor gata a purta ceva din condițiunile ei, cu pericolul, de a lăsa în Rusia la reintercerea trupelor acel sentiment, pe care l'a avut Prusia după încheierea păcii de la 1815, că adecă lucrul nu e mântuit și mai trebuie încercat odată? Dacă această n'ar succede, atunci vor trebui să încerce de a respinge pe Rusia din orașele bulgare și din poziția ei, care amenință Constantinopolul. Dar acei cari prin resboiu ar fi ajuns la acest scop, ar avé o obligație și răspunderea de a hotărî ce să se facă cu provinciile Turciei europene. Să fie gata să reinstitue pur și simplu guvernul turcesc, după căt s'au diș și s'au hotărît la conferență, cred că nu e verosimil; deci ar trebui să hotărască ce-va contrariu la ceea ce se propune astădi. În principiu se pôte admite o asemenea posibilitate; dar nu cred că puterea învecinată, Austria, ar fi gata a lua moștenirea tutor cuceririlor rusești și răspunderea pentru viitorul acestor țeri slave fie prin încorporarea cu statul unguresc, fie prin formarea de state vasale.

Nu cred că-i această țință, ce conduce politica austriacă. Am presupus această eventualitate numai pentru a dovedi ce mică e în ochii mei probabilitatea justificată a unui resboiu.

Pentru a întimpina aceste eventualități. Austria a propus mai întăiu o conferență, Am fost cei dintăiu, care ne am învoit la această. Au existat greutăți în privirea alegerii scaunului conferenței; dar greutăți, cari nu stau în raport cu însemnătatea lucrului. Dar noi n'am făcut greutăți nici în această privință; ci ne am declarat înțelegi cu tôte locurile, de cari a fost vorba.

S'au propus: Viena, Brusela, Baden-Baden, Wiesbaden, Wildbad sau un loc în Svișera. Tôte acestea nouă ne convin. Pare că alegerea s'a fiesat pentru Baden-Baden. Pentru noi e aprôpe indiferent, unde se va ține conferența. În privirea locurilor din Germania n'am avut încolo nici o altă părere decăt, că ținînduse conferența pe pămînt germăna, Germania va trebui să aibă presiđiul, o părere care n'a fost contrașisă din nici o parte.

Recunoscîndu-se odată principiul, se va vedé apoi, dacă din rațiuni de oportunitate trebuie să-l și manșinem în mod absolut și se va vedé anume după persoanele, căte vor compune conferența, a cărei ținere, după convingerea mea personală, e aprôpe asigurată și care cred că se va începe în jumătatea întăia a luni Martie. Ar fi de dorit, ca să se adune și mai curînd, pentru a pune capăt nesiguranței, legate de ea. Dar înainte de a se aduna, puterile vor dori o preschimbare de păreri între ele și comunicațiunile cu câmpul de resboiu sînt foarte lente.

Întărdierea comunicațiilor, cari ne-au venit nouă, au fost și este motivată prin întărdierea raporturilor de pe teatrul de resboiu. Presupunerea, că întărdierea e intenționată, e fără temeiului îndată ce socotim, că înaintarea oștirii rusești după 30 Ianuarie e un rezultat al condițiilor armistițiului, iar nu folosirea unui „tempus utile”, căștigat într'un mod artificial. Marginea, înlăuntrul căreia sînt dispuse trupele rusești, este linia de demarcație, rezervată prin condițiunile armistițiului și nu cred, c'ar fi existat vr'o întărdiere intenționată dintr'o parte sau dintr'alta, ci cred din contră că tôte părțile au voința sinceră de a trimite căt de curînd delegați la conferență. Noi în ori-ce cas vom contribui la această pe căt putem.

Vin acum la partea cea mai grea a problemei, la espunerea pe căt se pôte arêta, a atitudinii, pe care Germania o va lua la conferență. Nu veți aștepta dela mine nimic altă, decăt punctele de vedere ale politicei noastre. Din multe părți — dar dela nici un guvern, ci numai din partea presei și a altor sfaturi binevoitoare dela alții — ni s'a propus, ca dela început să stabilim politica noastră și s'o impunem altora într'o formă ore care; din parte-mi trebuie să diș, că această ar fi mai mult o politică de presă decăt o politică de stat.

Admițeti, cum că am roști de pe acum un program stabil, de care ne-am lega să ne ținem; atunci însă rolul nostru de mediator în conferență, pe care pun cel mai mare preț, ar fi aprôpe imposibil. Mijlocirea păcii nu mi-o închipuesc astfel, încăt noi să jucăm pe arbitriul între părțile divergente și să ne expunem a fi ac, și aupa mine stă puterea imperiului germăna, ci eu mi închipuesc acest rol cu mult mai modest, cam ca acela al unui samsariu onest, care vrea ca tréba să iasă la un capăt. Acesta e rolul, pe care mi-l gândesc și care corespunde cu raporturile amicale, în care trăim în genere, mai întăiu cu binevoitorii vecini — vecini cu frontare foarte întinse — și apoi în vederea unirei, ce există de un lustru între cele trei curți imperiale.

Raportul de încredere reciprocă, în care sîntem cu Englitera, a făcut ca Germania să pôte face pe persóna de încredere între Rusia și Englitera, întocmai ca între Rusia și Austro-Ungaria. Alianța celor trei împărați nu se întemeiază de loc pe angajamente scrise. Nici unul din cei trei împărați nu este obligat a suferi să fie maiorist de cătră ceilalți. Alianța se întemeiază pe simpatiile personale, pe încrederea reciprocă a celor trei monarhi și pe relațiunile personale ce întrefin de mulți ani cei trei ministri.

Vin în sfêșit a vorbi despre necesitatea de a respinge cu hotărîre tôte insinuările esagerate privitoare la intervențiunea Germaniei și a declara, că pe cătă vreme am onóra de a fi consiliar al Majestății Sale, nu pôte fi vorba de densa. Nu sînt de părerea, că avem să mergem pe căile lui Napoleon, voind să fim, dacă nu arbitri, ba nici dascălul Europei.

Nici odată nu vom lua răspunderea de a sacrifica deșertăciunei de a face pe arbitrul Europei amicia încercată a unei mari națiuni a Europei, o amicie, care din norocire ne pune în legătură cu cele mai multe, ba în momentul acesta chiar cu tôte statele Europei. Căci nu sînt la guvern partidele, pentru care această amicie este neplăcută. A pune în joc această amicie față cu un amic, pentru a fi plăcuți celui-lalt amic în cestiuni, în cari noi Germăni nu avem nici un interes direct, a rescumpêra pacea altora, primejduind pacea noastră proprie, această aș pute s'o fac eu, când n'ași pune în joc decăt persóna mea proprie; dar n'o pot face, când am a-i da sfaturi împăratului în privirea politicei unui imperiu mare cu patru-

deci de milioane de locuitori, situat în mijlocul Europei. De aceea mi iau permisiunea, ca de pe această tribună să denunț pe față acele glasuri și insinuațiuni, că nu voi lua amestec sub nici o împrejurare și că nici un guvern, dintre cele mai interesate chiar, nu ne a propus până acum un asemenea lucru.

Germania, prin întărirea ei a ajuns crescând și la îndatoriri noue. Dar dacă putem arunca în cumpăna politicii europene un număr mare de oameni înarmați, totuși nu-l cred pe nimenea în drept de a sfătui pe împăratul, pe principii, cari decid în consiliul confederațiunii, când e vorba ca să facem războie ofensive, de a-i sfătui să apeleze la încercata voință a națiunii de a sacrifica sânge și avere pentru vre-un alt război, pentru vre-un al scop, decât acela de a apăra sau neatârarea noastră în afară și unitatea noastră din lăuntru sau interese atât de clare, încât intrând în luptă pentru ele, să fim purtați, nu numai de votul unanim necesar al consiliului confederațiunii, ci și de convingerea deplină, de entuziasmul deplin al națiunii germane. Numai un asemenea război sunt gata să-l propun împăratului.

Din senatul României.

La interpelațiunea dep. I. Sturza adresată la 4 Februarie în camera României ministrului de externe Cogălniceanu, acesta răspunde, arătând că este situațiunea României, în modul următoriu:

„Mai întâiu îi pot spune, că până în ziua de azi nu e nimic hotărât între Russia și Turcia, de cât un armistițiu pentru încetarea de război, până când se vor face preliminarele păcii. Apoi, pentru asigurarea domnului Sturza, îi voi spune, că abia de patru zile preliminarele păcii au început a se discuta. Lucrul s'a făcut cu iscusință, dar așa s'a făcut; și veți vedea din jurnalele străine, că atunci când au venit trămișii otomani la Cazanlic ca să ceară armistițiu, marele duce Nicolae le-a făcut întrebare, de primesc mai înainte preliminarele păcii? A urmat atunci o corespondență de vre-o două zile între părți, și apoi s'a încheiat armistițiu. În adevăr mulți, mulți oameni de cei mai mari chiar, au crezut că atunci s'au subsemnat bazele păcii. Ei! dar nu era așa. S'a încheiat numai armistițiu. Curierul mult acceptat a venit dar, și iată ce ne-a adus. Ne-a adus scirea că s'a încheiat armistițiu. Armistițiu nu dăce nimic de cestiunile ce ne interesează. Armistițiu relativ la noi dăce, că Marele Împărat al Rusiei încheie armistițiu în numele Rusiei și al aliaților sei, României și Sârbiei. (Aplause).

O voce. Dăce acesta?

D. ministru de externe: M. Cogălniceanu: O dăce curat. Iată. Alta n'am nimic de spus.

O voce. Cine le-a dat mandat ca să reprezinte pe România la încheierea armistițiului?

D. ministru de externe: L'au luat. (Haritate). Guvernul a trimis pe colonelul Arion să asiste la tratări; și s'a răspuns însă că la încheierea armistițiului nu încep reprezentanți deosebiți, că Russia având armata cea mai mare, că căpitanul cel mare al oștirilor fiind marele duce, marele duce urma să încheie și armistițiu. Așa a fost și poate că așa trebuie să fie; căci astfel s'a urmat și în alte rezbele analoge, cum a fost cu rebelul Italiei, când Împăratul Napoleon a încheiat armistițiu și pentru Italia, cum a fost și cu rebelul dintre Franca și Germania, când regele Prusiei a încheiat armistițiu pentru toate statele aliate ale Germaniei. Dacă d. Sturza găsește că rău s'a făcut, să spuie d-lui cum să se facă, și să vină d-lui, de câte, să facă alt-fel.

Viu acum la alt punct al interpelațiunii. Și veți vedea mira de răspunsul meu categoric și asupra acestui punct, veți vedea mira cum un ministeriu mic al micii României, va fi mai clar, mai categoric, de cât ministrii mari ca dd. Bismarck și Andrassy, cari scriu cât au fost de rezervați în discursurile lor. Iată a doua întrebare a interpelațiunii:

„Dacă a obținut de la marile puteri europene ca România să fie reprezentată, în ceea ce o privește, la viitoarea conferință, pentru

a-și putea apăra interesele integrității teritoriului, al independenței și neutralității ei?”

Evident, domnilor, că puterile la început au să se rostescă asupra cestiunii celei mari, asupra sôrței Turciei, și apoi au să se pronunțe asupra statelor mici cari sunt în joc. Nu uitați că un mare imperiu, Imperiul Otoman, este astăzi în desmembrare, că sôrtea acestui imperiu este cestiunea cea mare care preocupă pe Europa, că de acesta dar se ocupă și se vor ocupa mai întâiu puterile mari, și apoi de sôrtea noastră. Să mă ierte dar onor. d. interpelator, dacă până azi nu am obținut nimic asupra celui de al doilea punct al interpelațiunii sale. Până astăzi puterile n'au fost puse în pozițiune de a eși din rezerva generală păstrată de toate; nu putea nici una din ele să se avanseze și să se pronunțe singură în special. Dar am cerut la toate să ni se recunoască acest drept, ne-am adresat la toate fără excepțiune, cerându-le să facă ca vocea noastră să fie ascultată. Am cerut acesta cu totă insistență; am arătat deplin drepturile noastre la acesta (aplause) și dacă este a nu dispera de dreptatea cauzei noastre, cred că și glasul nostru va fi ascultat. Acesta v'o pot spune, căci ori-câte se vorbesc, ori cât adversarii nostri ne atacă, trebuie să se știe că nici odată România nu a înșufat mai mare încredere, pentru că România a fost leală către fie-care, către amici și către dușmani. Da d-lor, chiar către Turci am fost leali, pentru că le am spus mai dinainte că ne vom bate și pentru ce. Am fost leali, și dacă avem să triumfăm, vom triumfa, nu cu rodontade, nici cu donchișonade, ci eu sfînșenia cauzei noastre, cu lealitatea noastră (Aplause).

Iată ce mai dăce interpelarea:

„Dacă, precum se dăce, România nu a luat nici o parte la tratările pentru preliminarele de pace, tot acesta va fi sôrta și la viitoarea pace, ca să se trateze despre interesele și viitorul României, fără a fi ea nici măcar consultată.”

D-lor, ceea ce v'am spus adineaori o repet și acum: Cred că vom fi consultați. Am cerut ca noi să ne aflăm ori alături cu Turcia, sau cu Russia, și acesta pentru că astăzi Russia trată alături cu Turcia; am cerut și la o parte și la alta, și vom arăta în public într-o zi ceea ce am cerut; și sunt sigur că adversarii vor găsi că guvernul și-a făcut datoria, că n'am făcut duplicitate, ci ne-am însușit ceea ce Corpurile Legiuitorie au hotărât în unanimitate. (Aplause). Acesta este politica noastră; noi nu am luat nici un angajament și nici nu luăm fără d-v. (Aplause); dar ca să oprim ca stipulațiunile ce se vor face să nu ne privească, acesta nu este în mâna noastră, căci ce putem să vă spunem este acesta: pe cât mijlocele noastre, pe cât prudența politică, patriotismul ne vor inspira, nu vom primi cu genunchii plecați stipulațiuni cari ar jigni drepturile și interesele țerei noastre! (Aplause)...

Varietăți.

(† Necrolog). Ioan Sotir, comerciant din Brașov, membru al comitetului parochial, fost membru al delegațiunilor scolastice de aici, în urma unui morb neosorabil de inimă, preveșut cu ss. taine, a repausat în Domnul Sâmbăta 11/23 Februarie a. c. la orele 11^{1/2} din noapte în etate de 71 de ani.

Despre acest prea trist eveniment încunoscimțeză cu anima sfâșiată de dorere mult obidată s'a soție Polixena născ. R. Pascal, în numele ei și al copiilor: Alessandrina, Sofia măritată M. Popoviciu, Constantin, Maria, Vladimir, Sebastian, Ioan, Stefan și George, în numele fratelui rep. Mihail Sotir, al ginerului M. Popoviciu, al cumnaților și cumnatelor, al nepoților și nepoțelor, pe toate rudeniile, pe toți amicii și cunoscuții.

Remășițele pământesci se vor așeza Marți 14/26 Februarie a. c. la orele 3 p. m. de la casa propriei strada Căldărarilor Nr. 485 în cimiteriul cel nou din grôveri.

Fie-i țărâna ușoră!

* (Prințul Alexandru Moruzi), fost odinioară membru la Divanul ad hoc, a încetat din viață la Galați în 6 Februarie v.

* (Esamen scolastic). Ni se scrie din Toarcia, protopopiatul Nocerichului: În 5 Februarie s'a ținut esamen scolastic, la care au asistat preoții locului, o deputațiune de 4 jurați sasi din comitetul comunal și o mulțime de ascultători. Scolari și scolare au răspuns foarte bine și învățătorii au dovedit că și cunosc chiemarea lor. Toți ascultătorii au părăsit mulțămii acest esamen.

* (Procesul „Arborosa“). Juriului din Cernăuți s'a pus de tribunalul c. r. în cauza societății academice „Arborosa“ următoarele întrebări:

I-a întrebare. E acusatul Ciprian Golembiowski, numit și Porumbescu, culpabil că el în calitate de președinte a fostei societăți academice „Arborosa“ din Cernăuți împreună cu alți membri din comitet a decis în o ședință din Februarie 1877 ca, în vederea votului dat de Camera României în 17/29 Ianuarie 1877 pentru alocarea unei sume de 1000 lei noi ca ajutor de împărțit societăților române din Austro-Ungaria, — să se trimită către ministrul de culte al României o adresă de mulțămire și de cerere de ajutor, redigată astfel: „Excelența..... etc. română, și care adresă s'a și trimisă către ministrul de culte român; mai departe, că el ca președinte a numitei societăți „Arborosa“ împreună cu alți membri de comitet a luat în ședința din 30 Sept. (12 Oct.) 1877, deciziunea „ca să se aducă la serbarea..... Voronca“, în urma cărei deciziuni Zacharia Voronca a predat în 13 Oct. 1877 la biroul telegrafic din Cernăuți telegrama de următoriu conținut: „Primăria Iași..... Comitetul“, — este dar Ciprian Golembiowski culpabil, că prin aceste și-a exprimat, în public dinaintea mai multor oameni și prin scrieri răspândite, nu numai desaprobară sa că Bucovina, o parte de odinioară a Moldovei, s'a anexat de Austria, dar că consideră această încorporare a Bucovinei de Austria ca un act arbitrar de forță, ca nelegal și desprețuitor al guvernului austriac și că în sfârșit, de-și numai în realitate despărțit se declară totuși ca fi ai numei comune adecă a Moldovei, — este el dar culpabil, că a căutat în public, dinaintea mai multor oameni și prin scrieri răspândite să provoace dispreț și ură contra integrității imperiului și contra administrațiunii statului austriac?

A II-a întrebare. E acusatul Zacharia Voronca culpabil din cauză, că el ca vice-președinte..... (ca și la întrebarea I)..... a căutat să provoace dispreț și ură contra integrității imperiului și contra administrațiunii statului austriac?

A III-a întrebare. E acusatul Constantin Andrievici, numit și Morar, culpabil din cauză, că el ca membru în comitet..... (ca și la întrebarea I)..... statului austriac?

A IV-a întrebare. E acusatul Orestes Popescul culpabil din cauză, că el ca membru..... (ca și la întrebarea I)..... statului austriac?

A V-a întrebare. E acusatul Eugen Sireteanu culpabil din cauză, că el ca membru..... (ca și la întrebarea I)..... austriac?

După un resumat dat de președintele tribunalului, s'au retras jurații în camera lor spre a-și da părerea. Preste două ore și jumătate ținură debaterile lor secrete. Jurații reintrând în sală, primul-jur, baronul Vasilco (român) a dat cetire verdictului, care răspunde cu nu la toate întrebările. Acusații fură, precum este deja cunoscut cetitorilor, imediat eliberați.

* (Locotenentul de onorveți Toth), care a omorât pe căpitanul seu Szapary, fu condamnat de tribunalul militar la moarte în furci. Fiind însă în moment lipsă de un gâde, Toth va fi agrățiat la moartea prin glonț.

* (Cel mai răspândit diăr român), e „Resboiul“, care chiar înainte de a fi împlinit un an din viața sa, a ajuns a fi mai răspândit de cât toate diarele românesci, ce au existat până acum. Ast-fel, Nr. 196, în care se înfățișă Domnitorul Carol I, învingiurat de armată, a fost tipărit în 40,000 esemplare, care însă nu au fost destule și a trebuit să se mai tipărească încă 15,000 esemplare. — „Resboiul“ a ajuns la această răspândire ne mai pomenită atât prin redacțiunea populară, cât și prin ilustrațiile sale tot-d'auna executate.

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Studii ermeneutice.

IV.

Isvorul ermeneuticului.

(Urmăre.)

Reformațiunii avem să mulțămim câte-va metode esegetice necunoscute patristice. Astfel: metoda dogmatică, pietistică, gramatice-istorică, critică, apologetică și spiritualistică sau pneumatice.

Nu este greu de prevădut că toate aceste metode nu pot fi acceptabile, cu atât mai vârtos, că unele sunt diametral opuse celor-alalte.

Încât una sau cealaltă ne pôte da mână de ajutor întru esplicarea Bibliei și întru cât nu, ne va arăta scurta recenziune ce urmăză.

Interpretarea alegorică. Alegoristul, trebuie să înșimăm, este cu cea mai mare venerațiune către s. scriptură. El nu concedă erori într'insa. Și ca să împace aceea ce i se pare a contradice spiritului seu de cultură, litera Bibliei o privește numai ca un trup, în care este îmbrăcat spiritul; ier acest spirit este identic cu spiritul alegoristului. Adevărul în acesta este că s. scriptură are înțeles, are spirit, care de multe ori e învățit, și cere muncă ca să fie aflat. Greșala însă e în premisa, că înțelesul și spiritul scripturii este identic cu al cetitorului și timpului lui. La această greșală se adauge despărțirea sensului literal de cel profund, în loc ca aceste să se unifice.

Și, dacă alegoria alesandrină era lăsată arbitriului, din care cauză condamnată de antiochieni, — apoi cu înțelesul quadruplu, născocit de Augustin, arbitriul nu mai putea avé margini.

Explicarea istorico-critică se bazează pe acel adevăr că Biblia este o carte ce aparține istoriei, scrisă în decursul timpului și, pe lângă totă inspirațiunea, în scrierea ei s'a ținut cont de timpul, în care s'a scris, că mai departe Biblia nu este o adunătură de sentințe, ci că părțile singuratic stau în legătură între sine și cu întregul. De aci dară, părțile singuratic nu se pot esplica decât în mod istorico-critic, punându-se în legătură cu cele premerse și următoare, cu cauza și scopul scrierii, cercându-se pentru ce scriitorul a dis așa precum a dis și nu altmintea — purcedând în mod critic. Pondul principal se pune pe literă, carea cuprinde înțelesul. Dacă și întru cât s'a făcut greșeli în această metodă, cauza a fost și este lipsa afinității spirituale dintre cetitoriu și scriitoriu.

Dogmatismul, un metod care a domnit cu deosebire la protestanți, și are temeiul în premisa că sânta scriptură învăță adevărul. De adevăr însă se consideră doctrina, dogma. Tot ce nu corespundea cu dogmele se sucea și resucea până ce trebuia să deo înțelesul căutat de eseget. Astfel nu mai era vorba de aflarea, ci de darea înțelesului din Biblie. Nici o metodă n'a fost mai nedemnă de Biblie decât acesta, prin carea Biblia schimosită de arbitriu se făcea calul de bătaie a diferitelor confesiuni.

Ca un feliu de opoziție a inter-

pretărei dogmatice este cea pietistică, basată pe adevărul: sânta scriptură nu este numai pentru doctrine, ci și pentru stărnirea religiozității și pentru moralitate. Ea respinge dogmatismul punând scriptura mai pe sus de simboluri și concedând că scriptura poate chiar contrădiice doctrinelor. Greșala acestei metode este că ea nu învătă interpretarea ci folosirea scripturii, fără considerare la gramatică, logică și istorie, cari sânt necondiționat de lipsă la aflarea înțelesului biblic.

O altă direcție opusă dogmatismului este metoda raționalistică,

Basa raționalismului este: s. scriptură înainte de toate trebuie tractată în mod istoric. Din idea acesta, de altminteră sănătoasă, se nascu cea mai mare rătăcire. Tot ce nu consună cu rațiunea se atribuie închipuirilor și vederilor evreice de o parte, iar de alta se pretinse că Biblia nu învătă nici mai mult nici mai puțin de cât „religiunea rațiunei“. Adoratorii acestei metode nefericite nu vedură până la arătarea altii, cât este bieta rațiune de mărginită și tot odată nestatornică și arbitrară. Tocmai aceea ce este sublimul în Biblie, ideile cele mari, cari au străformat lumea, nu se putea împăca cu raționalismul, carele credea că Biblia e croită, și încât nu, se simția în drept a o croi după calapodul seu. Causa este lipsa de afinitate spirituală.

Înrudită cu direcția antiochană (istorico-critică) este interpretarea gramatico-istorică. Ca și cea istorico-critică, porcede din premisa, că Biblia este un product al timpului, și, cu tot isvorul ei dumnezeesc, scrisă de oameni în limbă omenescă, între împregiurări omenesci. De aci: Biblia trebuie esplicată — în ceea ce privesce partea ei omenescă — după aceleși reguli, cu aceleși ajutoare, după cari și cu cari se esplică cărțile profane. Fiind că Biblia este scrisă în limba omenescă: limba scriitorului; fiind că este scrisă de oameni: scriitorii, — în timp și împregiurări omenesci: timpul în carele au scris și raportul lor (a scriitorilor) cără omenime, și în specie cătră aceia pentru cari au scris, apoi cauza și scopul.

Cu tot avantajul acestei metode ea și are partea sa umbră, stricaciă, chiar. Postulatul: cetitorii trebuie să ia poziție strict obiectivă față de Biblie — duce în indiferentism; indiferentismul însă la simple scrutări gramaticali și istorice lăsându-se la o parte înțelesul Bibliei sau schimosându-se după metoda raționalismului.

Un mare folos a adus sciintelor biblice metoda așa numită critică, strins legată de cea premergătoare. Fără critică ori ce scrutare gramaticală și istorică, prin urmare ori ce interpretare este imposibilă. Fără text nu pôte fi vorba de Biblie, și fără text trecut prin sita criticei nu pôte fi vorba de siguranța cuprinsului din Biblie. Textul Bibliei din diferite variante, are să-l statorască critica. Nu numai atâta, chiar partea istorică a Bibliei trebuie să o clarifice critica. Prin acesta critica vine în conflict cu anumite păreri tradiționale despre autorul, timpul și împregiurările, cari au dat nascere cutărei cărți din Biblie. — Recunoscem folosul acestei metode, dar nu trebuie să perdem din vedere că arbitriul în coniecturi și combinații este fără margini, și sciința teologică — protestantă — ne arătă cu amărăciune rezultatele dăunose ale acestei metode.

Ori-ce acțiune dăunătoare trebuie să nască o reacțiune. Arbitraritatea și tendința criticei de a răsturna ori-ce soiu de tradiție dede nascere unei metode diametral opuse, numite ap-

logetică. Acesta la rândul seu supune criticei metoda numită critică, esaminând toate argumentele aduse contra tradițiunii și cercând a susține argumentele pentru tradițiune. Când însă apologia devine tendențioasă, nu mai are cuvânt a se plânge contra criticei tendențioase.

Am vorbit cu altă ocaziune (II) de afinitatea spirituală, ca de cea mai însemnată recerintă la priceperea Bibliei. Acestă recerintă a produs metoda spirituală sau pneumatică. Spiritul scripturii, fiind spirit ddeesc, nu se pôte pătrunde decât cu ajutorul aceluiași spirit — este basa aceste metode. Este adevărat, că ori-ce scriere numai așa se pôte înțelege deplin, dacă cetitorii se pune pe punctul de vedere al scriitorului și se pătrunde de spiritul acestuia.

Dar precât este de adevărat principiul, dintru care a purces spiritualismul, pe atât de mare este rătăcirea și abusus de care s'a făcut vinovat. El desprețuind ori-ce mijloc omenesc, care statorcesce și asigură înțelesul, fără a-și da ostenea să cerceteze și documenteze, se mulțămesc cu o simplă afirmare atribuindu-și esclusiv piatra înțelepciunii. Fie-care se simte în drept a dicta înțelesul pe care îl dictăza fantasia.

Din această scurtă espunere a diferitelor metode vedem, că cele mai multe au base îndreptățite, dar escesul le-a condus la mari greșeli. Atât partea bună, cât și cea rea a acestor metode ne sânt un *paidagogos* în esplicarea Bibliei. Ce e bun să împrumutăm, de ce e rău să ne ferim. —

Până aci am atins numai partea generală a ermeneuticeii.

În partea specială vom vedea pe scurt normele speciali, după cari are să se orienteze cetitorii întru esplicarea Bibliei. S.

Sciri ultime.

Din Budapesta s'a telegrafat foilor din Cluj: Condițiunile de pace comunicate publicului prin „oficiul Reuter“, cu privire la monarhia noastră și la Anglia însemnază resbelul. După condițiunile aceste Bulgaria se estinde până la marea Egeică, Sârbia capătă o parte din Bosnia dacă Rusia va primi despăgubire de la Turcia o miă patru sute milioane de ruble și flota de resbel turcescă. Drept despăgubire Russia ocupă în Asia Batumul, Carsul și Ardahanul cu ținuturile lor. Patruzeci milioane punți sterling despăgubire deosebită să se scotă pe contul venitului din Bulgaria și Egipt. Marele duce Nicolae și armata sa trec prin Constantinopole spre Odessa. Pacea va purta numele dela Constantinopole.

(După „S. d. T.-B.“)

Viena, 27 Febr. n. „Polit. Corr.“ comunică din Constantinopole: **Muntenegru** va căpata porturile dela Spizza, Antivari și Dulcigno, cu esceptiunea celui dela Scutari. **Preste tot va fi arondat de așa ca să se mărginescă cu Serbia, carea capătă Serbia veche.** Sulina a părăsīt'o Turcii și au ocupat'o Rușii.

Atena, 27 Febr. n. 200 de soldați au desertat din trupele grecesci dela Epir și au trecut granița. Capii trupelor respectivi fură destituiți.

Petersburg, 27 Febr. n. „Agence Russe“ dice, că condițiunile de pace publicate în London sânt neesacte.

London, 27 Febr. n. Este decis că la cas de resbel comanda superioară o va avé lordul Napier și Garne Wolseley (cunoscut din resbelul aschantic) va fi denumit cap al statului major. Flota de canal (engleză) care se

compune din 6 năi, sub lord Hay, a sosit în 27 l. c. la Malta. O corvetă a plecat spre sinul Besica. Vor urma năile „Helikon“ și „Bittern.“

Oferte pentru raniții din România.

Ofrande pentru soldații români raniți, primite de subsemnatul prin dl. Gallea Inginer, dela români din Cohalm și din giur și trimise principelui Dimitrie Gr. Ghica, președintele „Crucei roșie“ la București.

Diamandi I. Manole.

Nicolae Mircea, protopop 1 fl., Ioan Bercau, protopop 2 fl., Clemente Raicu, paroch 3 fl., George Spornic, paroch 2 fl., M. B. 1 galbin imp., Elisa Oroian 5 fl., N. Gallea, inginer abs. 1 fl., F. Balaban 1 fl., I. Brotea, paroch în Metifalo 1 fl., I. Buzea, ampl. opol. 1 fl., Ios. Lupu, paroch în Stena 2 fl., I. Michail, paroch în Dăisora 1 fl., I. Buzea, paroch în Merchesia 1 fl., Economii: Nicolae Buzea 80 cr., Ana N. Buzea 20 cr., N. Buzea jun. 20 cr., I. Balaban 10 cr., P. M. Borcoman 10 cr., I. Boranciu 10 cr., B. Borcoman 40 cr., I. Magdun 10 cr., G. Buzea 10 cr., G. Borcoman 10 cr., I. Forsea 20 cr., N. Danciu 10 cr., I. Fulgos jun. 50 cr., I. Drăghicui 10 cr., V. Bercau 4 cr., Z. Fulgos 50 cr., G. Spornic 10 cr., P. Dancu 6 cr., G. Bănuț 8 cr., I. Danciu 20 cr., Io. Burcoman 10 cr., I. Com. Bercau 20 cr., V. Lungu 3 cr., V. Crișan 5 cr., G. M. Magdun 10 cr., I. Borcoman 5 cr., B. Magdun 4 cr., G. Borcoman 3 cr., I. Borcoman 10 cr., G. M. Borcoman 3 cr., G. Homorozean 10 cr., G. Drăguș 8 cr., I. Magdun 8 cr., I. Manom 20 cr., T. Pop 10 cr., B. M. Magdun 10 cr., B. Borcoman 2 cr., I. Spornic 5 cr., N. Palasan 4 cr., I. Frățilă 2 cr., I. Tițu 3 cr., Pant. Drăguș 4 cr., Ana Bordan 4 cr., I. Danciu 2 cr., I. Balica 2 cr., G. Fisicicau 2 cr., N. Borcoman 2 cr., Ach. Borcoman 2 cr., B. Borcoman 4 cr., P. Spornic 3 cr., Bucura Frățilă 3 cr., I. Homorozean 3 cr., G. Dăvoiu 3 cr., B. Bănuț 5 cr., N. Costan 4 cr., P. Danciu 4 cr., B. Spornic 4 cr., G. Danciu 10 cr., G. V. Danciu 3 cr., D. Tempea 3 cr., I. Repede 3 cr., C. Bănuț 4 cr., G. M. Magdun 5 cr.

Suma: 27 fl. 42 cr.
Prețul pe pânza veche: 2 fl. — cr.
Suma totală: 29 fl. 42 cr.

Bursa de Viena

din 15,27 Februarie 1878.

Metalierele 5%	64 40
Imprumutul naț. 5% (argint)	67 —
Imprumutul de stat din 1860	110 —
Acțiuni de bancă	790 —
Acțiuni de credit	229 —
London	119 20
Argint	106 20
Galbin	5 63
Napoleon d'aur (poli)	9 58 1/2
Valuta nouă imperială germană	58 70

Economic.

Sibiu, 10 Februarie v. Pro hectolitru: Grâu fl. 8.70—9.70; Grâu sēcără, prima fl. 7.50—8.30 Sēcără, fl. 6.20—6.60; Orz fl. 5.50; Ovės fl. 2.90—3.30; Cucuruz fl. 6.40—7; Mălaiu fl. 7; Cartofi fl. 3.00—3.50; Sēmēntă de cânepă fl. 8.—; Măzeră fl. 14.50—15.—; Linte fl. 18—19; Fasole fl. 10.— pro 50 chilo: Făină fl. 7.50; Slănină fl. 36.—; Unsōre de porc fl. 40.—; Său fl. 27.—; Luminări fl. 3.—; Săpun fl. 21.—; Fēn fl. 1—1.23; Căneapă fl. 28—29; Lemne de foc pro metral cubic fl. 3.20; Spirit pro grad 52 1/2—75 cr.; pro chilo: carne de vită 36 cr.; Carne de vițel 45—50 cr.; Carne de porc 45—50 cr.; Carne de ōie — cr.; ōue, 10 de 40 cr.

Budapesta 14 Febr. v. Timpul mōle a făcut să dispară zăpada aprōpe cu desăvērșire, dar fără de a amenința sēmēntăurile căt mai puțin. Speranța unei recolte este motivată. Grăul s'a vëndut cu căte fl. 10.75—10.80; sēcără fl. 7.60—7.70; orz ca nutreț fl. 7.60—7.75; pentru bererii fl. 8.50—8.75; ovės fl. 6.65—6.75; cucuruz (porumb) fl. 7.42—7.47; făina este puțin căutată așa, că prețurile de mai înainte au mai scățut; țărīto fl. 5.20—4.50 pro 100 chilog. Măzeră ung. fl. 17; străină fl. 25; linte ung. fl. 8—12; fasole albă fl. 10—10.50, țarcătă fl. 8.25—9; mălaiu fl. 7—7.25; măzeriche de sēmēntă fl. 6.50—7.25; sēmēntă de in fl. 14.50; de cânepă fl. 13.75—14.50 (tōte pro 100 chilogr.). Lănă țigae fl. 49—50 pro 56 chilog. Porci sârbesci cr. 48 1/2—49, din România fl. 47—50 pro chilog. Unsōre fl. 60.50—61.50; slănină (clisă, lard) fl. 48.50—56 afumată fl. 60—62; său fl. 49.50—50.50. Petroleu fl. 19.75—19.50

Pei de ōie germane fl. 2.20—2.80 de părechie, sârbesci fl. 120—130, bulgare fl. 80—90. ardelenesci fl. 125—140 (tōte pro 102 bucății); pei de capră ardelenesci fl. 190—210.

Estras din fōia oficială „Budapesti Közlöny.“

Licitațiuni: în 1 Aprilie și 1 Mai imobil. lui Georgehe Simon sen. și ale Mariei Sesserman în Cudu; în 2 Aprilie și 2 Maiu imobil. lui Simon Usztin și soții în Dobricul-mic; în 8 Aprilie și 8 Mai imobil. ale Atoniei Moldovan din Also-Orosfalu (tribunalul Dees); în 20 Martie

imobil. lui Ioan Tămăș în Dumbrăvița (tribunalul Deva); în 5 Martie imobil. lui Daniil Csaki și soții în Șaros (tribunalul Ibașfalău); în 12 Martie prețioșele lui Michael Deutsch (jud. cerc. Cohalm); în 11 Martie și 26 Aprilie realitățile lui Georgehe Moldovan și soți în Bazed (tribunalul M. Oșorheiu); în 12 Martie imobil. maseei concursuale a lui Martin Balogh în Clujmănășter (tribunalul Cluj); în 12 Martie imobil. rămasului după Iohann Zake în Vurpěr (tribunalul Sibiu); în 28 Febr. și 28 Martie imobil. lui Iohann Dani în Decea, în 27 Febr. și 27 Martie imobil. lui Martin Kerekes în Decea (tribunalul Dees); în 7 Martie imobil. lui Georg Knall în Agnita; în 11 Martie și 11 Aprilie imobil. lui Moise Achim în Mândra (tribunalul Sibiu); în 13 Martie și 27 Aprilie imobil. lui Michail Boltresz în Hěrman (tribunalul Brașov).

Însciințare.

Deschidându-se în 1 Martie n. a. c. în institutul reg. de moșit din Sibiu instrucțiune pentru mōșe, candidatele de moșit de naționalitatea română și nemțescă sânt provocate a se însinua până la terminul indicat la subscrisul spre a fi primite în curs.

Sibiu 31 Ianuarie 1878.

Dr. Lukacs Mikulics,
profesor ord. de moșit.

CONCURS.

Prin conclusul onoratei comisii comitatense din 20 Novembre 1876. Nr. 426 comunele Toracul-mare și mic s'au arondat într'un cerc medical cu scaunul în Toracul-mare.

Conform articolului de lege XIV din 1876 §. 43 și 144, această stațiune de medic cercual se va îndeplină prin alegere în 4 Marțiu a. c. la 2 ore înainte de medă-ți, la scaunul medicului cercual, adevă în casa comunală a Toracului-mare; afară de salariul ordinaru anual de 700 fl. s'a statorit tacsă pentru o unică vizită ziua de 50 cr., nōptea de 1 fl.; numerul sufletelor a acestor două comune se urcă la 6000.

Doritorii de a concura au să-și asternă petițiunile instruite corespunșetor înainte de ziua terminului la subscrisul.

Becicherecul-mare 15 Febr. 1878

Bukulovich Agost,
pretor (szolgabiró).

Nr. 27.

EDICT.

Ana Duslég legiuita soțiă a lui Ioan Gligor Toma de la Vecerd comitatul Ternavei-mari, carea de 3 ani trecuți și-a părăsīt pe legiuitul ei bărbat cu necredința fără a se sci de locul ubicațiunii ei, se citēdă prin acesta a se presenta înaintea subscrisului scaun protopopesc până în 15 Ianuaru 1879 pentru că la dincontra procesul divorțial pornit asupra se va pertracta și decide și în absența ei.

Nocrichiul în 14 Ianuaru 1878.

De la scaunul protopopesc al Nocrichiului.

G. Maier,
adm. prot.

EDICT.

George Puiu din Sănpetru, în Comitatul Brașovului, care aprōpe de 4 ani părăsīt cu necredința pe femeia sa Elena Dumitru Puiu fără a se sci ubicațiunea lui, se citēdă a se presenta înaintea subsemnatului scaun protopresbiteral în termen de un an și ōți, căci la din contră procesul divorțial asupra-i intentat se va pertracta și decide și în absența lui.

Brașov 4 Februaru 1878.

Scaunul protopresbiteral gr. or. al II al Brașovului.

Ioan Petric m. p.
protopresbiter.